

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Pakiet 2. Ochrona gleb i wód.

- ✚ **Cel pakietu:** Odpowiednie użytkowanie gleb, ochrona przed erozją wodną, przeciwdziałanie utracie substancji organicznej w glebie, ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
- ✚ Pakiet polega na **promowaniu praktyk agrotechnicznych przeciwdziałających erozji glebowej wodnej, utracie substancji organicznej oraz zanieczyszczeniu wód** składnikami wyłukiwanymi z gleb.
- ✚ **Utrzymywanie roślinności w okresach między dwoma plonami głównymi ogranicza zanieczyszczanie wód oraz erozję.** Wpływa to również na strukturalne zróżnicowanie różnorodności biologicznej w krajobrazie wiejskim.
- ✚ **Wysiew międzyplonu składającego się z minimum 3 gatunków roślin,** w skład których mogą wchodzić rośliny miododajne, **przyczynia się do zwiększenia różnorodności gatunkowej i liczebności owadów** zapylających, a także do tworzenia siedlisk występowania innych bezkręgowców.
- ✚ Ze względu na specyfikę pakietu, **w kolejnych latach zobowiązania dopuszczalne jest zwiększanie lub zmniejszanie powierzchni objętej zobowiązaniem o nie więcej niż 15% w każdym roku,** w odniesieniu do wielkości powierzchni objętej zobowiązaniem w pierwszym roku.
- ✚ **Na obszarach szczególnie zagrożonych erozją,** gdzie obowiązuje norma Dobrej Kultury Rolnej (DKR 4) dotycząca zachowania minimalnej pokrywy glebowej, na co najmniej 30% gruntów ornych w gospodarstwie, płatność w ramach tego pakietu przysługuje do powierzchni innej niż powierzchnia wskazana w celu spełnienia tej normy DKR, **tym samym maksymalnie do 70% gruntów ornych w gospodarstwie.**
- ✚ Płatność w ramach tego pakietu przyznawana jest beneficjentowi, jeżeli **posiada gospodarstwo rolne** położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha.**
- ✚ Płatność w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód jest przyznawana do gruntów ornych, na których:
  - po plonie głównym lub po ugorowaniu są uprawiane międzyplony – w przypadku *Wariantu 2.1 Międzyplony,*
  - w roku złożenia wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej są zakładane pasy traw o szerokości **nie mniejszej niż 6 metrów w poprzek stoku** – w przypadku *Wariantu 2.2 Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%,* jeżeli co najmniej część gruntów położonych na działce ewidencyjnej, na której występują te pasy, jest położona na stoku o nachyleniu powyżej 20%.

- ✚ **Wymogi jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 2:**
  - **obowiązek posiadania planu** działalności rolnośrodowiskowej;
  - **zachowania wszystkich trwałych użytków zielonych i elementów krajobrazu** nieużytkowanych rolniczo stanowiących ostoje przyrody.
  - **obowiązek prowadzenia rejestru** działalności rolnośrodowiskowej;
- ✚ **Wymogi dla Wariantu 2.1 Międzyplony:**
  - **siew roślin międzyplonowych** w terminie **do 15 września**;
  - **zakaz wznawiania zabiegów** agrotechnicznych **przed 1 marca**;
  - **stosowanie jako międzyplon wyłącznie mieszanki** złożonej z **minimum 3 gatunków roślin**, przy czym gatunek rośliny dominującej w mieszance lub gatunki zbóż wykorzystane w mieszance nie mogą przekroczyć **70% jej składu**;
  - **zakaz stosowania mieszanki składającej się wyłącznie z gatunków zbóż**;
  - **zakaz nawożenia** międzyplonu;
  - **zakaz stosowania pestycydów** w międzyplonie;
  - **niestosowanie komunalnych osadów ściekowych**;
  - **przyoranie biomasy międzyplonu** z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym;
  - **zakaz uprawy w plonie głównym mieszanki tych samych roślin** (w przypadku międzyplonu ozimego również form jarych);
  - **dopuszczalne spasanie** mieszanek roślin jarych jesienią, a mieszanek roślin ozimych lub mieszanek roślin jarych i ozimych - wiosną, **jeżeli doradca rolnośrodowiskowy dopuści taką możliwość**;
  - **utrzymywanie okrywy ochronnej gleby** wymaganej przepisami w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska na posiadanych przez rolnika gruntach ornych, na których nie jest realizowany ten wariant, w przypadku gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany ten wariant, **znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną**, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.
- ✚ **Wymogi dla Wariantu 2.2 Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%:**
  - **wysianie mieszanki traw** do dnia **15 kwietnia** lub w okresie od dnia **15 sierpnia do dnia 10 września**;
  - **zakaz spasania traw** na pasie ochronnym w roku założenia pasa ochronnego, a w przypadku wysiania mieszanki traw w terminie od dnia **15 sierpnia do dnia 10 września** - również **zakaz koszenia traw na pasie ochronnym w tym roku**;
  - **niestosowanie komunalnych osadów ściekowych**;
  - **wypasanie pasów ochronnych** w okresie od dnia **20 maja do dnia 1 października** lub ich wykaszanie **przynajmniej raz w roku** w okresie od dnia **15 czerwca do dnia 30 września**;

- **zebranie i usunięcie skoszonej biomasy** (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z pasa ochronnego lub ułożona w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi.
- + Płatności w ramach działania są **przyznawane corocznie, przez okres 5-letniego zobowiązania**, rolnikom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w zakresie danego pakietu lub wariantu. Płatność w całości lub w części rekompensuje utracony dochód i dodatkowo poniesione koszty.
- + W ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego płatności podlegają **degresywności** w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności. W 2020 roku stosowana będzie następująca degresywność:
  - **100% stawki podstawowej** – za powierzchnię **od 0,10 ha do 50 ha**;
  - **75% stawki podstawowej** – za powierzchnię **powyżej 50 ha do 100 ha**;
  - **60% stawki podstawowej** – za powierzchnię **powyżej 100 ha**.
- + **Łączenie różnych zobowiązań oraz różnych działań w gospodarstwie.**
Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach **Pakietu 2**. Ochrona gleb i wód **nie może być przyznana** w przypadku **równoczesnej realizacji w gospodarstwie** zobowiązania w ramach **Pakietu 1**. Rolnictwo zrównoważone.
- + **Łączenie różnych zobowiązań oraz różnych działań na działce rolnej.**
Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna **do tego samego obszaru może być przyznana tylko z tytułu realizacji jednego zobowiązania** (jednego pakietu lub wariantu).
W przypadku deklaracji przez rolnika lub zarządcę na działce rolnej **więcej niż jednego wariantu lub pakietu, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do zobowiązania, dla którego przewidziano wyższą stawkę płatności** na 1 ha.
- + W przypadku podziału obszaru objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym **w ramach wariantu 2.1 w wyniku przeniesienia posiadania gruntów**, 15% zwiększenie (zmniejszenie) powierzchni zobowiązania jest wyliczane w kolejnych latach realizacji zobowiązań ramach wariantu 2.1 wynikających z tego podziału, **osobno w stosunku do wielkości każdego z obszarów wynikających z takiego podziału.**

+ **Stawki płatności:**

Pakiet	Wariant	Stawki płatności
Pakiet 2. Ochrona gleb i wód	2.1. Międzyplony	650 zł/ha
	2.2. Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%	450 zł/ha